

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 29. De Comitiiis provincialibus & Gasparis Sobrini in Europam
navigatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

SED ut stylium retraham, Joanne Romero Chilensi Vice-provinciae regenda admoto, Nicolaus Durandus Mastrillus ad reliquam Provinciam, Paraquariae, Tucumaniae & Argentei fluminis praefecturas complectentem ordinandam, animum advertit. Et quia, Sociis ferè omnibus in Chileno regno natis ad patriam remissis, laborabatur Sociorum penuriâ, de supplemento procurando agi cœptum est. Sub initium igitur anni hujus sæculi vigesimi-sexti, Comitii Provincialibus Gaspar Sobrinus Romam iturus Procurator eligitur, qui è portu Boni-aëris solvens, Australis Brasiliae vada cœcasque cautes innoxie prætervectus, indubiè in Piraticas Hollandorum naves incidisset, nî eo die, quo Pernambuco plenis velis ingrediebatur, vehementior ventus numerosas hostium naves è portus ostio in altum vela vertere coëgisset. E Brasilia in Lusitaniam navigans, non procul Ullisipponè, fœdâ tempestate panè periit. Quæ tempestas, Emmanuëli Cabrera, nobilissimo & florentissimo juveni, Cordubæ in Tucumania nato, saluti fuit: nam deploratâ fermè corporum salute votum concepit, si periculo eximeretur, Religionem professurum. Voto addidit constantiam, donatis Cordubensi Collegio quindecim aureorum millibus, in Aragonica Provincia in Societatem cooptratus. Dispar fuit Antonii Rodrigues conditio, in Hispaniam idèò navigare jussi, quòd indignum se cœtu Religioso præbuisset; qui ubi in Europam appulit, è Societate quidem dimissus est, sed solutus Religione in Americam ad suas ineptias postliminiò renavigavit. Quo exitu, inexploratum mihi est. Absolutis Comitii Didacus Alfarus Sacerdos, in subsidium Paranensibus Sociis, & Paulus Bennavidius Guairaniis destinati sunt. Pro Didaco Boroa in Assumptionis Collegii Rectorem assumpto Rochus Gonsalvus Paranensibus & Urvaicensibus Sociis præesse jussus est. Sed antequam Didacus Boroa Rectorem adiret, infimis precibus à Provinciali petiit, ut sibi facultas fieret Iguacuanos Paranae conterminos populos, sæpè à se cum vitæ periculo aditos, ad oppidum & Fidem Christi sollicitandi: ad quod præstandum impetrato aliquot mensium spatio, instructus rebus ad novam foundationem faciendam utilibus; terrestri fluviali que itinere è Cordubensi urbe Itapuam optrato se operi accincturus magnâ celeritate contendit.

IGUAZU, quod magnum flumen sonat, pari fermè intervallo ab Itapuano oppido & Guairaniae sinibus distans, vigesimo circiter quarto altitudinis Australis gradu, in Paranam magno murmure influit. Ne navibus permeabile sit, impedit quarto ab ipsius ostio lapide prærupta rupes, totum intersecans, & ex alto tantam evolvens aquarum molem, ut murmur sese præcipitantis ab tribus leucis audiatur, & ex aquæ cadentis impetu formetur nubes ex ipso Parana perpetuò spectabilis. Hoc præcipitium Iguazuani pro munimine hætenus habuerant, externo nomini infensos animos conservantes. Gens omnis ab cætera Guaranorum conditione nihil differt. Fæminæ ante Sociorum adventum nudæ incedebant. Hostium carnes devorare illis in deliciis erat. Nullus hætenus ad eos Hispanus penetrarat: nec spes erat eò vi armorum perumpi posse. Ante triennium Didacus Boroa, parvo Neophytorum comitatu ad eos Religionem inducere conatus, ab armatis Barbaris retrocedere coactus fuerat. Biennio post, idem præcipitium prætervectus, postquam aliquot Casiquios sibi conciliasset, ab Taupa Iguacuanorum potentissimo repullus, exiguâ spe gentis aliquando domandæ Paranam repetierat. Sed ut erat difficultatibus oblectantis animi, tandem hoc anno, assumpto in socium Claudio Ruerio, expeditionem majori quàm antea apparatu suscepit. Cognito utriusque consilio Iguazuani in solemnium convivio, pro more gentis, in commune consultant, an essent novæ legis propagatores ad colloquium admittendi. Ue verò res majori celebritate concurluque agitaretur, adolescentem quemdam captivum horrendis ceremoniis interfectum coctumque epulis adhibent. Inter quas execrationes, quod mireris, rogatis suffragiis omnes ad unum consensere admittendum esse Didacum Boroam, quòd ab eo tempore, quo eum repulerant, Deum adversum in agrorum vastatione & corporum strage experti fuissent: plerisque, præsertim eorum qui authores expulsionis fuerant, peste sublatis. Ubi ergo cognoverat ex Acariensi portu Didacum Boroam solvisse,

cymbas

CAPUT

XXVIII.

De comitiis Provincialibus & Gasparis Sobrini in Europam navigatione.

Gaspar Sobrinus Procurator.

Emmanuëli Cabrera ad Societatem vocatio.

Antonius Rodrigues ab Societate desitit.

CAPUT

XXIX.

Iguazuani oppidi fundatio.

Præcipitium Iguazuani.

Iguazuani morei.

Didaci Boroa constantia.

Societas ab Iguazuani admittitur.